

VENDÉGLÁTÓK LAPJA

A MAGYARORSZÁGI FOGADÓSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSOK UJSÁGA.

KIADÓHIVATAL: VIII. Kerepesi-ut 51. szám.

Közlemények és előfizetési pénzek ide küldendők.

Megjelenik minden hónap 1-én, 10-én és 20-án.

RAJCS ZOLTÁN,
főszerkesztő.

FADGYAS KÁLMÁN,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

SZERKESZTŐSÉG: VIII., Kerepesi-ut 51. szám

Hirdetések jutányosan vétetnek fel.

Megrendelések postautalvánnyal is eszközölhetők.

A

„VENDÉGLÁTÓK LAPJA”

Havonként 3-szor megjelenő szakújság.

Előfizetési ára:

Egy évre	---	---	6	frt	—	kr.
Fél	„	---	3	„	—	„
Negyed évre	---	---	1	„	50	„
Egyes szám	---	---	—	18	„	„

A mi érdekünk.

A magyarországi fogadósok, vendéglősök és kávéosok *érdeke a mi érdekünk.*

Hogy mi sarkalt bennünket arra, hogy ezen nagy testület érdekeit magunkhoz váltottuk, s zászlónkra irtuk, azt mondjuk el e helyen. Olvassák a magyarországi vendéglátók eszméink, elveink ismertetését, jöjenek tisztába azzal a fontos feladattal, melynek megoldására vállalkoztunk, s melynek csak úgy felelhetünk meg, ha maguk az érdekeltek segítségünkre jönnek.

A néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát; — azt mondja a közmondás — azért sietünk kijelenteni, hogy mi szeretetre, rokonszenvre kérjük a magyar vendéglátók érdemes testületét, mert a szeretet és a rokonszenv képes csak oly összeköttetést teremteni, melynek alapján bizalommal fordulhatnak hozzánk örömmel épp úgy mint bánatukkal, s akkor e szent viszonyban csendül meg a hang: „itt fáj“, „ez bánt“, s ha segíteni tudtunk az elismerés sem késik; „ezt jól tettétek.“

Abban a rendithetlen reményben, hogy megfogjuk teremteni ezt a szent viszonyt egymás közt, azzal a világos célzattal, hogy csak erre törekszünk, hogy kizárólagosan ezen az alapon vélünk sikeresen működni, vetettük el a hit magvait.

Csak az az ember számíthat sikerre, csak az az ember bizhat erejében, a ki szilárd hittel, soha nem fáradó reménnyel edzi erejét.

Nem hisszük, hogy akadjon a magyar vendéglátók között olyan, a ki ne osztaná ezt a nézetünket. Hiszen a bizalom fejleszti az egyesülést, ez meg az erőt.

Természetes, bizalmat csak azok érdemelnek, a kik, ha mit ígértek, szemmel láthatólag fokozatosan teljesítik.

De éppen azért mert mi a fokozatosság hívei vagyunk, ígéreteinket csakis a bizalom alapján teljesíthetjük, mert a szilárd bizalom adja meg az önéreztet munkához való erőt.

A tér nagy, bő alkalmat nyújt a magyar vendéglátók érdekeinek védelmére, alkalmat nyújt egy szép hivatás teljesítésére, az elvek diadalra juttatására.

Hogy mik képezik ezeket az elveket és érdekeket, azzal lapunk más helyén foglalkozunk.

E helyet csak arra használjuk fel, hogy bemutassuk egyéniségünket, meggyőzzük a magyar vendéglátókat arról, hogy elég erkölcsi és szellemi tőkével bírnak, azon kérdések *együttes* megoldásához, melyekre a magyar vendéglátóknak van legnagyobb szükségük.

Azt mondjuk el e helyen önöknek, hogy az a célunk, hogy lapunk közvetítő szerepet játszon az önök érdekei és a megvalósulás között.

S hogy mennyire fogja jól végezni e szerepet lapunk, az önöktől is függ; mert önök írják elő nekünk a szerepet s mi leszünk az előadók.

Az előadóknak fontos szerep jutott a társadalom minden rétegében, ha azok jól megfelelnek feladatuknak, sok oly kérdést, mely nehéznek, s tán unszinpatikusnak is látszik, megszeretetté s a közvéleményt meghódítani képesek.

És a mivel egyszer a közvélemény rokonszenvez, hiába vannak ott a reakcionális eszközök, annak sikere biztos, mert a legnagyobb kritikus a világon a közvélemény, az övé a döntő szó.

Tehát mi önök és a közvélemény között is közvetítő szerepet óhajtunk vinni.

Felhasználunk minden tisztességes eszközt arra, hogy a magyar vendéglátók társadalmi és anyagi helyzete, szá-

muk és intelligenciájuk arányában növekedjék, rokonszenvesebb legyen, anyagi helyzetük meg felviruljon.

Már is több kérdéssel foglalkozunk lapunk hasábjain, melyek a magyar vendéglátók telemelkedésének hathatós rugóit képezik.

Nem elégszünk meg azzal, hogy egyszer felvetünk egy kérdést, minden kérdést napirenden tartunk, illetékes körök figyelmét nem csak felhívjuk azokra, de személyes közbenjárásunkkal az ipartestületi illetékességgel karöltve, követelni fogunk, az igazság, a méltányosság és a kötelesség nevében.

A mikép érzékünk van megbírálni az eszközöket a méltánytalanságok megtorlásánál, épp úgy éber örei leszünk az esetleges visszaéléseknek, nehogy ez által csorba ejtessék a magyar vendéglátók jó hírnevén.

Érzékről szoltunk az imént. Igen, van érzékünk, abba rejlik szívünk, lelkünk melege, e nélkül meg nem él a földön semmi sem.

A napsugár élteti a természetet, fejleszti annak szépségeit, bájait; megnyilvánul ez az emberek között is, a hol a lélek közvetlen vonzalma fakasztja a napot.

És most a magyar vendéglátók szeretetét, rokonszenvét ismételve kérjük, miután csak akkor fogunk tudni eszméink s elveink szerint működni, akkor leszünk képesek diadalt elérni, ha kérelmünk teljesül, az önök érdeke csak úgy leszen a mi becsületes, önzetlen érdekünk.

Fadgyas Kálmán.

A vendéglősök és kávéosok hitelügye.

Az iparoshitelügy rendezetlensége rég hangzottatott s alapos panasz. E rendezetlenséget legjobban érzi a vendéglős és kávéos ipar.

A kereskedő, a földbirtokos hitelügyéről állami intézkedések hosszú sora gondoskodik. Csak az iparoshitelügy az árva, a mostoha.

Az államilag szabadalmazott jegybank a kereskedelmi váltók protegalásának rendszerére van fektetve. A bank a kereskedelmi forgalom igényeihez képest bocsátja ki a

bankjegyeket. Bankjegyeinek fedezetét egyrészt az ércalap, másrészt a kereskedelmi váltók képezik. Államilag van gondoskodva arról, hogy a kereskedő pénzt kaphasson és pedig olcsó pénzt.

A földhitelről szintén állami törvények gondoskodnak, s a kisbirtokosok földhitelügye kiváló állami gondviselés tárgya.

Az iparoshitelügy azonban még mindég csak az ígéretek keretében mozog. Hiába alakultak czimökben az *ipar* szót hangoztató bankok, hiába tüzték ki ezek programmul az iparosok hitelügyének előmozdítását a kérdés nem haladt előbbre. Van bank, a mely föladataul tüzte ki azt, de nem tud módot találni a speciális iparoshitel megteremtésére s az iparnak olcsó pénzzel való támogatása helyett az eredetileg erre szánt tőkét borspekulációkban forgatja.

A kérdés megoldása kétségtelenül nem könnyű, nem könnyű kivált a kisipar szempontjából. A nagy iparos az voltaképen nagykereskedő, az bejegyeztet czégét s teljesítve a czégbejegyzésből folyó köteleseket (rendes könyvvezetés, évi mérleg készítés, fizetni nem tudás esetében kötelező csődmondás) részesülhet a hitelterén ama kedvezményekben, amelyeket a bejegyzett czégek élveznek.

Amde a czégbejegyzéssel a hitelnyerés terén élvezhető előnyökből a kereskedelmi törvény világos rendelkezése szerint ki vannak zárva a koresmárosok, amennyiben üzletük a kisipar körét meg nem haladja.

Pedig éppen ezekre nézve égető szükség az iparoshitel megteremtése, mert a nagyvendéglős könnyen jut személyes hitelhez. A nagyvendéglős is azonban nem iparos hitelt kap, nem állami intézkedések folytán jut hitelhez és pedig olcsó hitelhez, hanem egyéni összeköttetéseinél, vagyonosságának hírével fogva. Az iparoshitelügy az ő érdekeiből is rendezést vár.

Megteremteni kell, rendezni, szabályozni az iparoshitelügyet, mert a most fennálló intézmények nem illenek sem a kisipar, sem a nagyipar viszonyaira, kiváltképedig nem illenek a vendéglős- és kávéipar viszonyaira. A kávé kávéházának fényes fresco festményeire, akárhány ezrébe kerültek is azok, nem kaphat jelzálogkölcönt s a vendéglős, a kinek pinczéje tele van drága borokkal, nem adhatja azt úgy oda kézi-zálogul, mint például valamely asztalos a készítményeit, valamely iparcikkre előlegeket adó szövetkezetnek.

A valódi iparoshitel megalakítása czéljából úgy állami, mint társadalmi uton létesítendő új intézményekre van szükség. Ezeknek megbeszélésére a „Vendéglátók Lapja” megnyitja hasábjait.

Addig is azonban a most fennálló hitelintézmények keretében tenni kell valamit a vendéglős- és kávéiparhitel érdekében.

Ime egy ötlet, vitassák meg ezt az érdekeltek:

Miután tényleg több pénzügyi intézet van, a melyeknek alapszabályszerű czélja az iparos hitelügy előmozdítása, fel kellene keresni ezeket s ezekkel tárgyalni. Azok a kik a két ipartársulat élén állanak, vagy a kiket az ipartársulati választmány e czélra kiküld, kereshetnének oly pénzügyi intézetet, a mely egyenesen megnyitja váltótárczáját a vendéglősök és kávéiparosok számára. Az illető pénzügyi intézet a vendéglős és kávéiparosok előzetes megbíráására a vendéglősök és kávéiparosok kebeléből, esetleg az ipartársulat által ajánlottakból *bizalmi férfiakat* választana. E bizalmi férfiak előzetes váltóbírálata nyujtana a pénzügyi intézetnek az *erkölcsi* biztosítékot a pénzügyi intézet előtt külföldben ismeretlen vendéglős- és kávéiparosok nyuj-

tandó hitelért. Az illető iparágbeli bizalmi férfiak bizonyára közelebbről ismerik hitelre szoruló szaktársaik viszonyait, tudják például vagy ha nem tudnák, könnyen meggyőződhetnek róla, hogy X. nek ha nincs is bora Kőbányán vagy Promontoron, de éppen borvásárlásra van pénzre szüksége. Tudják például, hogy Y. csak kisiparos, de ismerik őt mint szolid rendes embert s ajánlatukkal megalapíthatják hitelét.

Ma a mikor a fővárosban ugyszólván egymás nyakára nőnek a takarékpénztárak, nem mondhatni vérmesnek reményünket, hogy ilyen vagy ehhez hasonló más feltételek mellett könnyen lehet majd találni pénzügyi intézetet, a mely felkarolja a vendéglős és kávéiparos hitelt.

Foglalkozzanak e kérdéssel a vendéglősök és kávéiparosok illetékes körei.

—ff—

A szaklapokról.

Magyarországon a szaklapoknak nem sikerült még oly meleg érdeklődést és pártfogást szerezni, melylyel azok a többi sajtó termékek hasonló színvonalára emelkedhetek volna. Egyesek kivételével ma a szaklapokat maguk az érdekeltek sem olvassák, mert a napi sajtó ma már az egyes szakemberek ügyeivel — bár kivonatilag is — de foglalkozik. Az olvasó tehát, megleli benne rendszeresen saját szakmájáról a híreket, s miután azok rövidnek, szívesebben elolvassák, mert hiszen annak a szakembernek úgy is kevés ideje marad foglalkozni ügyeivel, meg a szaklapok rendes egyhangú, unalmas modorban és irány stílusban írvák, kedve sincs arra, hogy törje a fejét, míg kitud belőlük sütni valamit. Ezekben látom java részét az okoknak, a szaklapoktól való idegenkedésnek. Azért célravezetőnek tartanám, ha a szaklapok, a kik számára íratnak, azok dolgait először is a legkönnyebben megérthető stílusba foglalják, hogy a saját nyelvüket, gondolataikat hamar feltalálják abban. Nézetem szerint tehát, a cikkeket olvasmány formában kell velük közölni, hogy könnyen érthetővé válván, azokat szívesen olvassák. Nyilvánvaló dolog, hogy nálunk Magyarországon van egy külön stílus is, ez a hivatalos stílus. Ennél magyartalanabb, nehezen megérthetőbb stílus a világon nincs. A szaklapok is, miután hivatalos lapok — hivatalos lapja az illető szakmának — görcsösen ragaszkodnak a formához s arról ne adj Isten le nem térnének semmiért a világon. Innen van azután az, hogy miután minden mondatnak meg van a hivatalos színezete, az olvasó nem igen lelkesül értük, sőt bizonyos idegenkedés ébred fel benne a „hivatalos” stílus láttára.

Ha tehát a szaklapok irányt változtatnak és könnyű *magyar* formában írnak, azt hiszem, sokkal többet fognak használni avval is a közügynek,

már ha a — nézet elérések daczára is — az olvasási kedvet ezzel fokozták.

A szakemberek nagy testülete kevés idővel rendelkezik olvasásra, azok a napilapok minden részét el nem olvashatják, helyesnek tartom tehát, ha a szaklapok az egyéb tere tartozó dolgokkal is foglalkoznak, — teszem például olyannal, a mi szórakoztatót, s egy pár percze gyönyörűséget nyújt az olvasónak. Helyesnek tartom, ha jeles írók tollából elbeszélést, regényt s hasonló dolgokat közölnek.

Én tehát midőn szerkesztőtársam felhívására a „Vendéglátók Lapja”-nak főszerkesztését magamra vállaltam, tettem azt abban a tudatban, hogy e lap a fentebb elmondottaknak meg fog felelni. Mert magam is mint szakember éreztem hiányokat a meglévő szaklapokban, örömmel vettem tehát, hogy felfogásom mások tetszését is kiérdemelte, s ez az egyértelműség alapunk alakjában megnyilatkozott.

Én tehát a mélyen tisztelt szaktársak véleményét már is magam mellett tudom. Hiszem, hogy igazi erős alapon álló kedvelt szaklapot, csak úgy nyújthatunk, ha az először is édes anyanyelvünk legtisztább hangján beszél az olvasóhoz, és ha ezt szíven hordva, a szakérdek elvű, és kitartó organuma.

Rajcs Zoltán.

A pinczér kongressus.

A pinczerek országos nyugdíjintézetének megalakítása érdekében már hosszabb idő óta mozgalom indult meg főleg a debreczeni, szabadkai s szegedi pinczerek közt. Az ügy most jelentékeny lépéssel haladt előre. Az ép oly dícséretes mint életrevaló eszmének az országban szétszórt barátaival Szatmáron az ott tartott országos értekezleten egyesültek a közös akcióra. A mozgalom ezzel országos jellegűvé vált. Tudósításunk a szatmári pinczergyűlésről a következő:

Szatmár, szept. 22.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Szatmár városában tartották meg Magyarország pinczérei első országos gyűlésüket.

A kongressus a szatmári vígadó nagy termében szombaton délelőtt folyt le. A vígadó dísztermének emelvényén többek társaságában helyet foglalt Kis Gedeon szatmári városi főkapitány, mint a gyűlés tiszteletbeli elnöke.

A kongressuson képviselve volt Budapest, Arad, Debreczen, Brassó, Kolozsvár, Miskolcz, Sopron, Szabadka, Nagyvárad, Bács, Pécs, Sátoralja-Ujhely, Mármarosziget, Nagybánya, Apatin, Szolnok, Szerencs, Szinyérváralja stb.

Kiss Gedeon üdvözlő szavai után korelnökké Huzó István az aradi pinczér-egyesület elnökét választották meg, majd pedig elnökül *Kalocsai Sámuel* szatmári vendéglőst, társelnökül *Gaál Sándor* a budapesti pinczér-egyesület megbizottját választották meg, jegyzőül pedig Than Gyulát.

Ezután *Tóth Kálmán* előadó Szabadkáról előadta és megvilágította az országos egyesülés és nyugdíj szükségességét; fejtegette azon módozatokat és okokat, melyek szerint a terv keresztül vihető és felolvasta a szabadkai egyesület által készített tervezetet.

Az előadó javaslatához először is *Gaál Sándor* szólt. Az egyesülés eszméjét a nyugdíj létesítése iránt elfogadja s indítványozza, hogy a millenniumi kiállítás alkalmával az ügy érdekében tartassék egy másik kongressus, melynek rendezésére megbizói nevében a budapesti pinczér-egyesület ajánlja.

Vig Viktor a budapesti kávé-szegédek körének titkára és küldöttségének vezetője kijelenti, hogy a fővárosban nemcsak pinczér-egyesület van, hanem van a budapesti kávé-szegédeknek is 500 tagot számláló élő és virágzó köre. Ez életerős egyesület nevében csatlakozik a megindult mozgalomhoz. Beszéde további folyamán szépen fejtegeti a testületi szellem fejlesztésének szükségességét s alaposan taglalja a főnök és a segédek közt lévő viszonyt. Indítványozza, hogy az ezredéves ünnepek alkalmával Budapesten tartandó kongressus rendezésével együttesen bizatassék meg e két fővárosi szakegyesület.

Kiss Lajos szerint első sorban a főváros vendéglősei és kávé-sai vannak hivatva a pinczér-egyesület anyagi és szellemi érdekeinek felkarolására. Hangoztatja, hogy véget kell vetni annak, hogy bármikor akárki pinczérre lehessen. Fel kell állítani a szakiskolákat és be kell hozni a szakképesítést, előbb a fővárosban azután a vidéken. A millenniumi kongressus rendezésére kiküldendő bizottságnak egyik főfeladata legyen javaslatokat készíteni a pinczér szakiskola és a szakképesítés tárgyában.

Ferenczy János (Szatmár) behatósan foglalkozik a pinczér nyugdíj ügygyel, indítványozza, hogy a nyugdíjintézmény legyen kötelező s a kezelés központja legyen Budapest.

Gaál Sándor újra felveti a kérdést, hogy a budapesti pinczér-egyesület vagy pedig a kávéházi segédek köre hívja-e össze a második pinczér kongressust.

Vig Viktor visszautasítja az előtte szóló beszédében a kávéházi segédek körével szemben nyilvánult kicsinylést.

Tóth Kálmán, Ferenczy János s mások felszólalása után a kongressus a következőkben állapodott meg:

1. A kongressusra megjelent egyesületek képviselői kimondják a pinczér

országos egyesülésének s a pinczér nyugdíjintézményének szükségességét.

2. A kongressus felkéri a fővárosi pinczér-egyesületet s a fővárosi kávé-szegédek körét, hogy 1896-ra a millennium évében a fővárosba országos pinczér-kongresszust hívjanak össze s akkoráig készítsék el a pinczér nyugdíj egyesületének alapszabály tervezetét.

Felolvasták ezután az üdvözlő táviratokat, amelyek Budapestről, Szegedről, Aradról, Szabadkáról stb. érkeztek.

A sikertült kongressust *Kiss Gedeon* tiszteletbeli elnök zárta be, ekkép fejezve be szavait, hogy: Széchenyiként „Magyarország nem volt, hanem lesz“ én még azt mondom, hogy magyar pinczér-egyesület nem volt eddig, hanem a mai tapasztalatok után hiszem, hogy lesznek.“

A gyűlés után 120 terítékű lakoma volt, másnap pedig a szatmári pinczér-egyesület zászlószentelésének ünnepe folyt le.

A kifőző ipar.

A közmondás szerint a szegény embert az ág is húzza. A fővárosi kisebb vendéglősöket, koresmárosokat a *kifőzők versenye* is sújtja.

A kifőzők fővárosunkban egyre szaporodnak s folyvást fokozódó mértékben vonják magukhoz a vendéglők és koresmák eddigi vendégeit.

Ha valahol állt az, hogy az ellenséget sohasem szabad kicsinyleni, áll ez a kifőzőkkel szemben. A közterheket folyvást növekvő mértékben viselik a vendéglősök s a hasznot ugyszólván köztehermentesen zsebre dugják a kifőzők.

A kifőzés az előtt szegény özvegy asszonyok szerény mellékkeresete volt, ma rendszeresen üzött hatalmasan fejlődő iparág ez Budapesten.

Ma már a kifőzésről mint iparszerű foglalkozásról kell szólnunk. Sem országos törvények, sem fővárosi szabályrendeletek eddig nem foglalkoztak a kifőzéssel mint iparággal. Az élet azonban paragrafusok nélkül is megteremtette a kifőző ipart.

Az 1884-iki ipartörvény hatósági engedélyhez kötötte a fogadós, a vendéglős, a koresmáros, a sörmérő, a kávé ipart s az engedélyhez nem kötött iparágak üzésére nézve pedig kimondta a bejelentési kötelezettséget.

Kifőzőinknek nem kell drága *iparengedélyt* váltani, de nem váltanak *iparigazolványt* sem. Ritkaság számba megy az olyan kifőző a kinek iparigazolványa van.

A most fennálló törvények és szabályok keretén belül mi a teendő a kifőzőkkel szemben? Micsoda hatósági intézkedéseket kell a vendéglősök érdekében követelni a kifőző iparral szemben?

A legelső hatósági mulasztás, a melynek pótlását kell sürgetnünk az, hogy követeljük meg a kerületi elöljáróságok minden kifőzőtől az *iparigazolvány* beszerzését.

Ki üz kifőző ipart? E kérdés ekkoráig nincs semmiféle paragrafussal szabályozva. A kérdés tisztázásához próbálunk hozzájárulni ennek elemzésével.

Szerintünk nem kifőző iparos az, aki a nála lakó albérlőnek a lakással együtt kosztot is ad, de igenis iparszerűleg üzi a kifőzést, aki pénzért kosztot ad nála nem lakó hozzá csak ebédre vagy vacsorára járónak. Ez utóbbiakra vonatkozólag is lehet sőt fog kellene tenni megkülönböztetést. Ha a kifőző ipar létezése hatóságilag konstatalva, hatóságilag szabályozva lesz, a kifőző és vendéglős ipar közt egy megkülönböztetést abban fog kellene keresni, hogy *ki legyen zárva a kifőzőipar köréből az alkalmi kosztadás*. A kifőző csak bizonyos időszakra, hétre vagy hónapra szóló bérletre adhasson kosztot. Az a ki bármely hozzá belépőnek 30krért vagy akármennyiért ebédet ad az többé nem kifőző. az koresmáros. Így kell szólni a hozandó törvényes megkülönböztetéseknek s így kell felfogni addig is a kérdést a fennálló törvények alapján eljáró elöljáróságoknak. A kifőzésre vonatkozó iparigazolványok kiállításánál szaz iparigazolvány nélküli kifőzőkkel s az ipar-engedély nélküli *titkos vendéglőkkel* szemben ily felfogásból kiindulva kell eljárniok.

Szerintünk a *napi vendéget* elfogadó kifőzés *titkos koresma*, s titkos koresma az a kifőzés is, a hol egyáltalában *bort* vagy *sört* *isznak*. A fennálló törvények szerint italmérési jövedéki kihágást a kifőző csak akkor követ el, ha maga mér ki szeszes italt. De mi a kifőző iparnak a koresma ipartól való megkülönböztetéséül azt is kívánjuk kimondatni, hogy *kifőző helyen egyáltalában a szeszes ital ivás tilos legyen*. A ki ivás nélkül nem tud enni, az menjen koresmába, de nem kifőzőbe. Ennek kimondása nélkül nem is lehet megátolni az italjövedéki kihágást. Most a kifőzőkben az a szokás, hogy a kifőző asszony nem méri ki a bort, de bármely vendége hozhat magával bort s ő is megengedi szolgálójának, hogy a vendégnek hozzon a szomszéd koresmából akár csak három deczi bort is. Azt azonban ki tudná ellenőrizni, hány fináncz kellene ahhoz, hogy a szolgáló csakugyan a szomszéd koresmából hozza a bort, vagy pedig nem-e a kifőző pinczéből vagy kamrájából?

Nem elegendő azonban megelégednünk annak követelésével, hogy az illetékes fórumok hajtsák végre a fennálló törvényeket az eddig észre sem vett kifőző iparral szemben, de a mi nézetünk szerint a vendéglősök érdekei ebben az ügyben akkor lesznek igazán megóva, ha a *kifőzés is az engedélyhez kötött iparágak közé* soroztatott. Szűnjék meg a kifőzők kiváltsága a vendéglőkkel szemben. Vegyék ki ők is részüket a közteherviselésből s a hatósági gyámkodásból.

Kivánjuk, hogy az 1884-ik évi 17-ik törvényezikk akkép módosítsassék, hogy a kifőzés *iparengedélyhez köttessék* s kívánjuk, hogy addig is, mindenki a ki iparszerűleg üzi a kifőzést, váltson *iparigazolványt*.

A Margitsziget eladása a vendéglátó ipar szempontjából.

A budapesti városatyák közt éles harc folyik a felett, hogy megvegye e a főváros a József főherceg által felajánlott Margitszigetet, avagy pedig a magánvállalkozás kezébe dobják Budapest gyöngyét. Ezt akarják a telek spekulánsok.

Magánvállalkozók kezében kétségtelenül nagyobb számmal fognak nyilni a szigeten új vendéglők és új kávéházak. Mi azonban a budapesti vendéglősök és kávéosok jól felfogott érdekében lévőknek tartjuk azt, hogy a Margitsziget a főváros kezére kerüljön. Ekkor is fognak szaporodni ott a vendéglők és kávéházak, de legalább korlátolt számban, csak a közszükségnek megfelelőleg, a míg ha magán spekulánsok birtokába jut a sziget, a legegészségtelenebb konkurrencziát kapnák vendéglőseink és kávéosaink. Mint most bent a városban gombamódra szaporán egymás hátrára nőnek az új kávéházak, akkép lenne az a spekulánsok kezére kerülő szigettel is. Minden második virágágy helyén vendéglő, minden második bokor helyén kávéház emelkednék. Az új vendéglősök és kávéosok nem csak városbeli társaiknak, hanem önmaguknak is csinálnák a legörültebb egészségtelen konkurrencziát s a mellett a Margitsziget megszűnnék lenni az a mi volt, a főváros egyik legkellemesebb, legegészségesebb üdülő helye.

Igyekezzenek a községi választó joggal bíró vendéglőseink és kávéosaink, hogy a mire a Margitsziget megvásárlásnak ügye végdöntésre kerül, a fővárosi törvényhatóság bizottságában az ő érdekeiket képviselni tudó férfiak, mennél nagyobb számban üljenek.

Felhívás előfizetésre!

A *Vendéglátók Lapja* megjelent. Eleget tettünk ígéretünknek, eleget tettünk a hozzánk több oldalról intézett felhívásnak. Kibontottuk a zászlót a magyarországi fogadósok, vendéglősök és kávéosok érdekeiért, a magyar vendéglátóipar felvirágzásáért való küzdelemre. Most Magyarország fogadósain, vendéglősein a sor, hogy zászlónk körül csoportosulva, a *Vendéglátók Lap*-ját támogatva diadalra vigyék az általunk hangoztatott elveket: a saját érdekeiket

Főleg az **ezredéves kiállítás** közeledése teszi lapunkat szükségessé. Kettős a feladat, a mely az ezredéves kiállítás alkalmából a magyar vendéglátó iparra vár. Egyrészt oda kell hatni, hogy a kiállításon méltóan, fényesen legyen képviselve a magyar vendéglátó ipar minden ága, másrészt meg kell mutatni az ideseregülő idegenek százazreinek a gyakorlatban is, a kiállítás területén belül és kívül, a fővárosban s szerte az országban mindenütt a merre csak ezredéves állami-ságunk külföldi ünneplői megfognak jelenni, hogy a fejlődés mily magas fokán áll a magyar vendéglátó ipar. Arról lesz szó, hogy a magyar fogadósok, vendéglősök és kávéosok becsüle-

tet szerezzenek a nagy világ előtt a magyar névnek. A dolog természetéből folyólag a külföldi látogatók százazrei elsősorban a legközvetlenebbül fogadósainkkal, vendéglőseinkkel, kávéosainkkal fognak érintkezni, a magyar vendéglátóipar méltó képviselője a milleniumi ünnepegekben tehát általános közérdek. A „Vendéglátók Lapja“-nak egyik létezője e fontos ügy minden mozzanatát figyelemmel kíséreni, helytadni az erre vonatkozó eszmecseréknek. Mint buzgó munkatársak részt kívánunk venni a magyar fogadósok, vendéglősök és kávéosok e nagy munkájában

Lapunk hű tükre lesz a fogadós, vendéglős és kávéos életnek. Tolmácsolója lesz a nagy közönség s a hatóságok előtt panaszainak, sérelmeinek, kívánságainak és törekvéseinek. **Tanácsadója** kíván lenni a hatóságokkal való érintkezésben, **védelmesője** a hatóságok önkénykedéseivel szemben.

Figyelemmel fogjuk kíséreni a **külföldi szakirodalmat**, hogy a mi hasznosat abból a magyar fogadósok, vendéglősök és kávéosok tanulhatnak, azt velük lapunk útján megismertessük.

A fogadósok, vendéglősök és kávéosoknak a **személyzethez** s viszont az egymásközi viszony kérdéseire különös gondot fogunk fordítani, nemkülönben a **személyzet egyesületi mozgalmaira** is.

Abban a tudatban, hogy a fogadós, vendéglős és kávéos ipar jól felfogott érdekében a személyzet és a főnökök közt valódi érdekellentét úgy sem lehet, mi rokonszenves figyelemmel fogjuk kíséreni a pinczerek és kávéházi segédek érdemes mozgalmait és tevékenységét s tőlünk telhetőleg oda fogunk hatni, hogy fáradozásaikat főnökeik és a hatóságok is támogassák.

Nagy súlyt fogunk fektetni egyáltalában az **egyesületi életre**. Az egyesülésben van az erő, s azt hisszük az ipartestületi élet sérelme nélkül is, — az egyesületi életnek sok parlagon heverő kérdésben nyilik alkalma munkálkodásra, mely munkában a fogadósok, vendéglősök és kávéosok társadalmi és anyagi helyzete felvirágozhat.

Közölni fogjuk lapunkban mindazt, a mi a vendéglátókat iparuk szempontjából érdekelheti. Állandó figyelmünk tárgya lesz a borkereskedés, az italadó, a marhatenyésztés, a marha- és husszállítás, a marhavágás, a vad, a baromfi, a tojás, a vaj, a zsír, lisztkereskedés s egyáltalán a **főváros élelmezési ügye** a fogadósok, a vendéglősök és kávéosok szempontjából, Hű, pontos tudósításokat fogunk közölni a vendéglátó-ipart érdeklő **piacsi árakról**.

Különös figyelmünk tárgya lesz a **fogadósok, a vendéglősök és kávéosok személyzetének közvetítési ügye**. A

gazda hiába fizet jól, a személyzet hiába fizeti le busás közvetítési díját, egyik fél sincs megelégedve, mert a közvetítő célja a gyakori személyváltás lévén, nem megfelelő helyre ajánl oly személyeket, a kik többet reméltek s viszont a mely esetben a gazda nincs megelégedve. Ez különösen a **vidéki** fogadósok, vendéglősök és kávéosokra káros, mert őket a személyválttatásban az uti költség is terheli s kénytelen a közvetítő választását követni, mindkét fél kárára. Ezt az állapotot meg kell szüntetni, erre fogunk komolyan törekedni.

De nem csak a vendéglátók anyagi, hanem **erkölcsi érdekeivel** is fogunk törődni.

Tőlünk telhető erővel fogjuk pártolni azt a dicséretes mozgalmat, a mely a **fővárosi vendéglősök politikai jogainak** gyakorlására vonatkozólag az **őrségi választásokra való tekintettel** már megindult.

Lapunkban, mely **hazánkban 3-szor fog (1-én, 10-én és 20-án) megjelenni**, minden cikk szakkérdések tollából kerül ki, kik a felsorolt kérdésekben hivatott, mérvadó egyéniségek. Lapunk minden számához **irodalmi mellékletet** adunk, melyen találkozni fognak jelesebb íróink neveivel, a kik közül már eddig is többen biztosították közreműködésüket.

Felkérjük egyben az érdekelteket, hogy **hirdetéseik** közlése végett **lapunk kiadóhivatalába (Kerepesi-út 51. sz. a.) méltóztatassanak fordulni, a hol az előfizetők kedvezményes áron hirdethetnek**.

És most, hogy bemutattuk főbb vonásaiban azt a képet, melyet egységesre, eszméinkhez hasonlatosra óhajtunk kidolgozni, felkérjük a mélyen tisztelt magyarországi **fogadósok, vendéglősök és kávéosok érdemes testületét**, hogy elveinket s eszméinket támogassák, azoknak diadalra juttatását elősegíteni sziveskedjenek, mert a **Vendéglátók Lapja** az ő érdekeik képviselőjére, védelmére létesült.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre	6 frt — kr.
Félévre	3 „ — „
Negyedévre	1 „ 50 „

Budapestben, 1894. október.

Fadgyas Kálmán, Rajcs Zoltán,

felölös szerkesztő és kiadótulajdonos.

főszerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII., Kerepesi-ut 51. szám, hová az előfizetési pénzek és kéziratok küldendők.

Vegyések.

Vendégfogadó az Eskü-téren. Az új Dunahidak építésének kérdéseivel kapcsolatban sokszor van szó a napi lapokban az Eskü-tér szabályozásáról. Budapest idegen forgalmának bizonyára nem szolgál a növelésére az, hogy a szép Duna-parton csak is *egyetlen egy* vendégfogadó van. Holott az a gyönyörű panoráma, a mit a pesti oldalról a budai részre való kilátás nyújt szép fővárosunknak, az idegenekre nézve nagy vonzó erővel bíró díszét képezi. Az idegen forgalom szaporításának az érdeke követeli meg, hogy az új hidak közelében nevezetesen az Eskü-téren vendégfogadók épüljenek. Felhívjuk erre a szabályozással nyert új telkek felett rendelkező *közmunkatanács* figyelmét. Fogadásainknak pedig azt ajánljuk figyelmükbe, hogy társulva *dunaparti fogadókat építő részvény-társaságot* alakítva maguk karolják fel idejekorán az eszmét, hogy ekkép biztosítsák magukat az új fogadók versenye ellenében.

Az italadó emelése. A Községi Közlöny értesülése szerint a pénzügyminiszter a *vendéglősök italadóját* emelni szándékozik. A tervezett változtatás szerint az italmérési illetékek tekintetében a mostaninál több csoport és több osztály létesítetik. Ez által meg fog szünni azon anomalia — mondja a Községi Közlöny — hogy az igen csekély forgalommal bíró italmérések aránylag igen magas, a nagy jelentékeny forgalommal bíró vendéglősök pedig aránylag igen csekély italmérési illetéket fizessenek. Ebből kitünőleg a pálinkamérők adójának egy részét dobják majd a vendéglősök nyakába. Vagyis az állam a pálinka ivást gyámolítja. A vendéglősök italadójának emelése 1896. január elsejével lép életbe.

Adó a szódavizre. A vidéki városokban divattá kezd válni a szikviz megadóztatása. Pécs után Nagyvárad vetett ki szabályrendeletileg adót a szikvizre. Győrött azonban a városi közgyűlés 3 szótöbbséggel leszavazta a tanácsnak a szikvizadóra vonatkozó javaslatát.

A betegségélyező pénztárak s a vendéglős és kávé szemelvényzet. A betegségélyező pénztárak budapesti országos kongresszusán, a melyet október 28-kán tartanak meg, tárgyalni fogják a vendéglősök és kávéházak női alkalmazottainak a bevonását a betegségélyező pénztárakba.

Vasárnap délutáni sörszállítás. A budapesti kereskedelmi és iparkamara legutóbbi gyűlésén kimondta, hogy nem pártolja a kőbányai sörfőzőknek ama kérelmét, hogy a nyári hónapok alatt vasárnap délután is szállíthassanak sört. A megokolás az, hogy ily kivételek engedése a törvényt lassanként illuzoriussá tenné. Szerintünk a kamara félreérti hivatását. Neki az volna a feladata, hogy inkább támogassa, ne pedig szorítsa a kereskedelmi forgalmat gátló bilincseket.

Pécsett a tervezett állami borvizsgálati állomás felállítását a kormány pénzügyi okokból nem engedélyezte.

Új fogadó. Kaposvárott Somsich Imre gróf új díszes vendégfogadó építését tervezi. A telket már megvette s a tavasszal megkezdeti az építést.

A szezám olaj. Az utóbbi időben Budapesten számos fűszerkereskedőt megbírságotásként mert a szezám olajat olíva olajjal keverve vagy pedig tisztán táblaolaj elnevezéssel árusítottak el. Minthogy a szezám olaj olcsó ára mellett az egészségre nem ártalmas s élvezeti célokra évtizedek óta

általánosan használtatik, a budapesti kereskedelmi s iparkamara elhatározta, hogy a tanácstól e bírságotások mellőzését fogja kérni.

A meglepett likörgyáros. Havas Izsó Kertész-utczaik likör-rum- és eczet-gyáránál a pénzügyi igazgatóság vizsgálatot tartott és itt három hordó állítólag bejelentés nélkül gyártott rumot foglalt le.

Malaczból bárány peccsenye. Egy régi erdélyi szakácskönyvben olvassuk a következőket: Ha az urad kívánja, hogy bárányt főznél és báránynak szerit nem tehetnéd, az urad kedvejért kerestess mindjárt egy malaczt, de azt ne mutogasd minden tudatlan szakácsnak. A malaczt melleszt meg, de fejét és lábait megnyuzzad, a bőrét meghagyjad, a husát vágjad fel, mint szintén egy gyermeked bárányt. Hogy felvágod, tegyed egy hozzá illendő fazekcskában, savacskáját is megadjad, ezt is tisztán szépen megabáldjad. Mikor immár arányzod, hogy megfőtt a husa, a levét szürd le, egy csuporkában avagy fazekcskában, a mennyi asztalra akarod csinálni, annyi levet csinálj neki. A levét meghüvsítsed, eczetet és kevés bort is önts reá, hogy immár meghült, törj tyikmonyat reá habaró-fával törd meg egy tiszta szitán verd általa sáfrányozd, borsold gyömbérezd meg, mint annak az módja. Mikor ideje eljő, hogy feladjad, értesd meg a tűznél, hogy meg ne sugorodjék, meg ha kövér tehénhusod vagy, annak kövériben végy az sufára s annál jobb izü leszen, szebb, mennél habosabb. A husát szépen tába rakjad s úgy adjad jó módjával az sufát.

Sarkantyus pinczerek. *Fodransperg Henrik* lovag nyug. cs. és kir. őrnagy most megjelent emlékiratában 1860-ki pesti időzéséről a következőket írja:

A váczi-utczába mentünk a tisztikávéházba. Itt nagy meglepetés várt rám. Mikor először tartózkodtam volt Pesten ebben a kávéházba és mint egyebet is frakkban szolgálak fel a pinczerek. Most pedig, *zsinóros attilát, fényes csizmát és sarkantyut hordtak.* Végtelenül mulattató látvány volt a mint az ily sarkantyus pinczerek ide-oda futkostak az edényekkel. Pedig úgy vélem — ezek a pinczerek nem igen értettek a magyar nyelvhez. Hamisítatlan bécsi dialektusban beszéltek velünk és egymás közt is. A Litkey vendéglő kivételével — hol csak a német vendégek fordultak meg — mindenütt ily magyaros viseletbe jártak a szolgálattevők.

Gyümölcsös kosarak szállítása. A budapesti postaigazgatóság több felmerült panasz következtében szigoruan utasította a postahivatalokat, a postai csomagoknak nevezetesen a gyümölcsöt tartalmazó kosaraknak az átrakodások alkalmával való kiméletes kezelésére.

Vendéglősök szórakozása. A vendéglős ipartársulat tagjából alakult *csütörtöki uzsonna* társaság összejöveleteit október hóban a következő helyeken tartja meg: Október 4-ikén *Olajos Gergelynél* (Bajnok-u. 11. sz.) okt. 11-én *Pösch Istvánnál* (Röck Szilárd-u. 2.) 18-kán *Karikás Mihálynál* (Szerpita-tér 2.), 25-dikén *Fodor Vendelnél* (Királyi Pál-u. 18). — *A pénteki villásreggeliző társaság* október havi programja lapunk zártakor még nem volt megállapitva.

Budapesti piaczi árok.

Lisztüzlet. Buzaliszt ára:

0	1	2	3
11.60	11.10	10.40	9.70
1	5	6	7
9.50	9.30	8.40	6.80
	F		G
4.—			1.79

Gyümölcshuzlet. Az újtásártéri piacra felhozott összesen 1596 q vegyes gyümölcs. A forgalom élénk. Árak a következők; *fajalma* 1 kg. 8—10, 2 drb 1—2, 100 drb. 80—150, közönséges alma 1 kg. 4—6, 1 puttony 45—130, 1 db 1—2, 100 drb. 22—65, *fajkörte* 1 kg. 10—14, 1 drb. 1—2, 100 drb. 75—160, 1 kg ár 70—260, 1 puttony 60—200, közönséges körte 1 kg. 6—7, 1 lter 4—5, 100 darab 20—36, 1 kg-ár 60—180, 1 puttony 45—90 *őzi barack* 1 kg. — —, 1 db — —, 1 kg-ár — —, *görög dinnye* kicsiny 1 darab 4—10, 100 drb. — —, nagy 1 darab 16—30. 100 db 1400—1800, *sárga dinnye* faj 1 db 8—18, 100 db 650—1400, közönséges 1 db 4—7, 100 db 310—610, *görög dinnye* 1 kocsi 700—1600, *sárga dinnye* 700—1600, *cemege szőlő* 1 kg. — —, közönséges 1 kg. 12—18, 1 kosár 60—320. 1 puttony 70—280, egy kocsi 2400—3200, *magbaváló szilva* 1 kg. 7—9, 1 liter 6—8, 1 puttony 60—180, 1 kosár 65—260, 1 kocsi 3000—4200 krig.

Külföldi pénzek. *Papír rubel* 1 frt 34. *Török aranylira* 11 frt 20 kr.

Husarak. A vásárigazgatóság jelentése szerint Budapesten a husarak a múlt héten ezek voltak:

<i>Pecsenyehusfélék</i> 1 kgr, 64—140 krig átlag 90.5 krig	
I. oszt. levestus 1 > 60—90 > > 71.5 >	
II. > > > 1 > 56—80 > > 67.5 >	
III. „ „ „ 1 > 44—76 > > 55.5 >	
Többszínű (máj sziv stb.) 20—80 > > 50.2 >	
Csont 20—64 > > 39.5 >	
A p. és lb.-félék átlaga	71.4 >
Az összes kimért részek hus, csont stb.)	62.4 >
Bivalyhus hátulja	60—68 > > 70. >
Bivalyhus eleje	48—60 > > 78. >

Zsiradékok. *Disznósír.* Mivel ebben a szükséglet továbbra is nagy s külföldről egész vagonokra ékezknek megrendelések, az irányzat folytonosan emelkedőben maradt, mennyiben az árak $\frac{1}{2}$ fittal emelkedtek. *Szalonnát* jobban keresik, mivel a gazdák az őszi szükségletüket fedezik, a mi az árra nem maradt befolyás nélkül. Fehér 3 táblás szalonna 45 frton, a detailban pedig 2 fittal magasabban van jegyezve.

Gyarmataruk. *Czukur.* Süveg árúért fizetett — $33\frac{1}{2}$ —33, koczkaárúért $34\frac{1}{2}$ —34, piléért $32\frac{1}{2}$ —32, koczkaárúért 1 fittal több. — *Kávé:* Santosban a választék egyre kevesbedik, a legközelebbi brazilai hajó érkezési ideje pedig még mindig nem határozottatott meg, miáltal a még található tételekért magasabb, árak fizettek k. — Más kávéfajták mult heti állapotuknál maradtak. — *Rizsben* és fűszerekben, mint minden év e szakában, nagy a forgalom, azonban az árak, fahéj kivételével — mely 5 fittal emelkedett — nem változtak.

Zöldességüzlet. Pozsonyi *petrezselyem* 2—5 frt, pozsonyi sárga répa 2—5, budapesti sárga répa 2—5 frt, *veres hagyma* 5—7, frt, sárga mákói *hagyma* 5—7 frt, *foghagyma* 18—20 frt, sárga *burgonya* 2.50—3 frt, rózsza *burgonya* 2—2.50 frt, patkó *burgonya* 5—6 frt, mind métermázsankint. *Zeller* 50—1.20 forint, *párhagyma* 75 kr, *czéklarépa* 80—1 frt, *fekete retek* 50 kr—1 frt, *kalaráb* 1—1.50 frt, *kelkáposzta* 1—1.20 frt, *fejes káposzta* 4—8 frt, *vörös káposzta* 8—12 frt, *csiperke gomba* (champignon) 2—2.50 frt, mint 100 darabonkint; *kakukfü* 40—60 kr, *torma* 15—20 frt, kapor 20 csomó 10 kr, metéő *hagyma* 20 csomó 10 kr, mind 100 darabonkint. *Karfiol* dbja 15—20 kr, *paradicsom* 100 drb 40 krtól 2 fttig, 1 zsák *uborka* salátának 60 kr. 1 fttig 1 zsák *uborka* savanyításra 60 krtól 1 fttig, *spárga tök* 100 darab 6—15 forintig. — *Hajtatott ideji termények:* fejes saláta 100 darab 1—2.50 frt, endivia saláta drbja 150.—2 fttig, hónapos retek 5 csomó 10 kr, zöldbab 1 zsák 80—1.20 frttig, sárga *dinnye* 4—6 db 1 frt, karották 6 csomó 10 kr.

Orosz tojás a budapesti piacon. A lefolyt héten a budapesti piacon először került forgalomba *Oroszországból* szállított tojás. Az orosz tojás gyorsan kelt el, mert ára métermázsánként csak 25 forint, tehát mintegy 10 forinttal olcsóbb, mint magyar tojás.

A szüret. Az idén már az ország nagy részében szüretelnek s ha az eredmények nem is oly kiválóak, mint a milyeneknek eleinte remélték, mégis konstatálhatjuk, hogy a *termés országsszerte kis középszerű.* 1890—93-ben a mikor jóformán csak »lőngészni« lehetett a szőlőkben, 700—900 ezer hektoliter bor termet átlagosan, míg most a *valószínű termési eredmény megüti a 2 és fél millió hektolitert is.* A borok minőségileg is jobbak lesznek a múlt éveknél.

A szerkesztőség üzenetei:

T. P. A *vasúti vendéglősök* ügyét jól ismerjük múlt évi kongresszusukból. Foglalkozni fogunk vele, hogy mielőbb megoldásra juttassuk.

St. Gy. A Kína és Japán közti háboru a *thea árára* hatással nem lesz. Kína a föld kerekének theával való ellátásában már elvesztette régi jelentőségét. *India és Ceylon* most a thea főbeszerzési forrásai. Az indiai és ceiloni thea aránylag olcsóbb, tisztább és izletesebb a khinainál, úgy hogy például Anglia thea fogyasztásából most már tized rész esik a khinai importra.

Z. *Schambachnak* a soproni Grand Hotel bérlőjének fizetéseképtelenségéről szóló hirt a helyi lapok már megzáfolták.

T. N. Ön ezt kérdi tőlünk, hogy *tilos műborgyár-
lást* képez-e, ha a kipréselt törkölyre cukros vizet önt s az ebből erjedés folytán keletkező bort házi fogyasztásra használja? Válaszul ide jegyezzük az 1893. évi XXIII. t.-cikk 1. §-át: »Mesterséges bort készíteni vagy gyártani, ugyisint ily bort bármi módon forgalomba hozni tilos.«

I. Gy. A *mesterséges borról* szóló új törvény külön kiadásban is megjelent s 80 kr-ért bármely fővárosi könyvkereskedés útján megrendelhető.

K. L. Nem közölhető. Lapunkból ki van zárva a személyeskedés.

W. J. Az *egészen sült ökr* feltalálásáról koronázási s választási lakomákról szóló régi krónikákban a következőket olvassuk: E koloszális étel feltalására külön asztalt csináltak deszkából s arra helyezték a sült ökröt. Garnirurnak egész meghámozott és zsirban kifőtt kenyereket s két hordó bort helyeztek melléje, ezeket pedig agyag edényekkel vették körül. Magát az ökröt pedig késekkel szurkálták tele, hogy a vendégek kényel-

mesebben metélhessenek belőle. Az ilyen sült ökröknek, ha igen megakarták ékesíteni, megaranyozták a szarvát és körmeit s a szarva közé a háziur czimerét helyezték el.

K. L. A *hamisított kávét* könnyű felismerni. Az agyagkávé »vizben szétesik, a tészta szem pedig felduzzad. A cikória könnyen felismerhető: ha a megnedvesített kávéport ujjaink közt merzsolgatjuk, ha összeragad és belőle golyócskát gyurhatunk cikória van benne. Pohár vízben a cikória azt megfesti s a fenékre ülepszik.

P. R. A pénzügyi közigazgatási bíróság kimondta, hogy *bor és sör italadó után követelt késedelmi kamat* jogosultsága tárgyában határozni nem tartja magát illetékesnek. Ebben a kérdésben tehát utolsó fokban a pénzügyminiszteriumhoz kell fellebbezni.

B. P. *Italmérési üzletekben hideg és meleg ételek kiszolgáltatására iparhatósági engedélyt* kieszközölni nem kell, mert ez azt italmérési üzlet folyamánynak tekintik.

M. J. Budapest összes vendéglátóiban augusztus hóban 10,620 idegen szállt meg.

G. J. A *Vendéglátók Lapja* a magyarosodás ügyét fogja szolgálni, nem pedig a magyarosodást sokszor hosszú időre visszavető erőszakos *magyarosítást.* Üldözni fogjuk a germánizációt, de nem úgy, hogy vele a magyarosodásnak ártsunk.

O. G. A vendéglős és kávé életnek a szaktársakat érdeklődő bármely mozzanatáról nemcsak szívesen fogadjuk közleményét, de ilyenek bcküldésére fel is kérjük.

HIRDETÉSEK.

Hugycsőfolyás

vizelési nehézség és fájdalmak
ellen Dr. TÓTH ÖDÖN szab.

PAUSIBLENON

műszere biztos gyógyító. Ha semmi más nem segített is, ez bármely régi betegséget meggyógyít pár nap alatt.

D i j 8 f r t.

Ezen összeg beküldésével vagy utányét mellett a műszert megküldi
Dr. Tóth Ödön, Budapest, Károly-körut 10.

Pezsgő borainkért a brüsszeli kiállításon a múlt héten az arany érdemet nyertük el.

Louis François & Cie., BUDAFOK.

Szenes Ede BUDAPEST

Dorottya-u. 5.

Törley Józs. és Tsa
promontroi pezsgő-borainak
főraktára gyári áron.

Ugyisint ajánlja gazdag raktárát
francia pezsgő-borok, cognac
és valódi likőrökből

Csemege- és élelmi-cikkek, prágai sódar, szalámi
a legjobb minőségben, előnyös árak mellett.

AZ

OLYASD

szept. száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg.

Vidéki hirlapelárusítók
kerestetnek.

Az ajánlközölések az Arena-ut
58 sz. alá a kiadóhivatalba
czimzendők.

Szabadalmat

új találmányokra kieszközöl
és értékesít

SZEGEDI ÁRPÁD

okl. gépész mérnök

műszaki és szabadalmi irodája

VII. Kerepesi-ut 82. sz.

Hirdetések fölvetetnek

a kiadóhivatalban

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 51. sz.

KNUTH KÁROLY BUDAPEST

VII., Garay-utca 6—8.

Mérnök és gyáros központi fűtések, szellőzések, légszesz
és vízvezetékek berendezésére.

Csatornázásoki érezőntöde, szivattyúk, szélmotorok, gőz, meleg és forróvízfűtések, gőz- és kád-fürdők, angol árnyék-
székek, légszesz gyárak berendezése. Mosó és főző-konyhák
berendezése gőzre vagy egyéb fűtő anyagra. Legjobb minőségű
kőanyagcsövek és egyéb e szakmába vágó cikkek raktára.

Költségvetések gyorsan készítettnek.

Ó V A S.

Különös figyelemre méltó a hírneves Dr. Forti-féle sebtapasz,

mely rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása által leggyorsabb gyógyulást ezközi a legkülönösebb külbajokban. A csomagok ára: a legkisebbekké 35 kr., a közép nagyságúaké 50 kr., a legnagyobbaké 1 frt, használati utitással együtt, melyet mindig különösen azért kérni el ne mulasztunk, minthogy abból magának mindenki ezen sebtapasz valódiságáról a legbiztosabb meggyőződést megszerezheti. Kapható a legtöbb fővárosi, valamint nagyobb vidéki gyógyszerházakban. Főraktár: Török József gyógyszerháza, Budapest, Király-utca 12. Ezen gyógytapsz készítője FORTI LÁSZLÓ Budapest II. Iskola-u. 28. ÓVA intjük t. közönség meglepésztésével nevem és ugyanazon czim alatt forgalomba hozott az eredetihez azonban miben sem hasonló utánzatoktól. Ez okból a Forti-féle sebtapasz csak akkor fogadható el a valódi Forti-féle sebtapasz gyanánt, ha a használati utasítás védjeggyel és Forti László eredeti kézjeggyel van ellátva, a csomagok pedig nevem kezdő betűivel, F. L. lepecsételve vannak

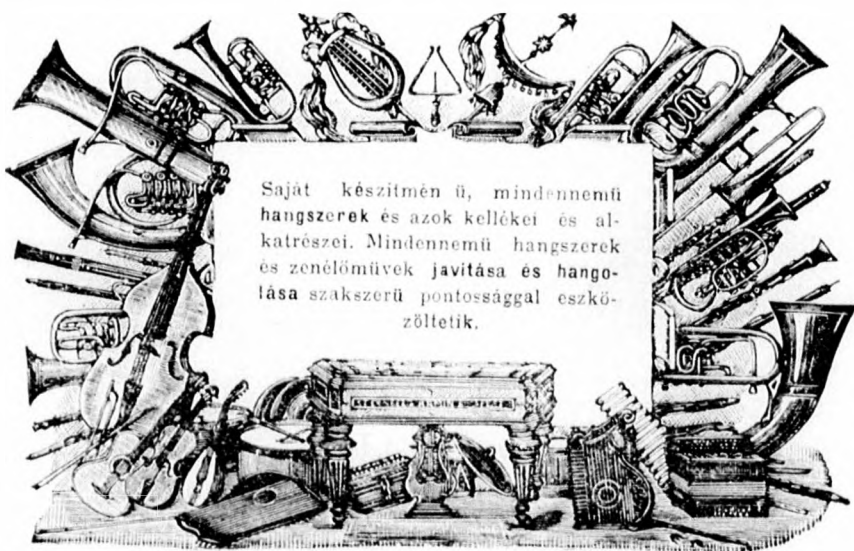
Forti László

10-12.

Harmonikáról, mechanikai hangszerekről, zongorákról külön-külön képes árjegyzék kérendő.

STERNBERG ÁRMIN ÉS TESTVÉRE

cs. és kir. szab. hangszer-ipar
Budapest, Kerepesi-ut 36. szám.

Saját készítményű, mindennemű hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakszerű pontossággal eszközöltetik.

A Columbus czimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és czernázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ruházhatja és mindenkor le is húzhatja. — Sohasem pusztul el. — Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 2. —, 2.50, 3.— és 3.50. Külön „Columbus“ verőfej párja 1 frt.

Legujabb! Legujabb!

INTONA változó ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszerrel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabot lehet játszani.

Ára 12 frt, a kótalapok darabja 30 kr.

Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesíttetnek.

15-26

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Javítások pontosan eszközöltetnek.

Névjegyek

Eljegyzési-jegyek

Meghívók

Borítékok

Levélpapírok

Számlák

Árjegyzékek

és minden előforduló nyomtatványok

gyorsan

csinosan

jutányosan

készíttetnek

a

„JÓKAI“

MAGYAR NŐK LAPJA

kiadóhivatala által

Budapest, VII., Sip-utca 4.

➔ *Kitünő gyógyviz.* ➔

BORSZÉKI BORVIZ

a szénsavas ásványvizek királya.

Kitünő élvezeti és gyógyviz, mely a bécsi és párizsi világtárlatokon elismerő okiratot és ezüst érmet nyert.

Leggazdagabb szabad és félig kötött szénsav tartalmánál fogva eddig **az egyedüli**, mely az egyenlítő alatt is átszállítható, anélkül, hogy akár erejében vagy jó ízében és üdőségében változást szenvedne.

Mint gyógyviz igen jó hatással alkalmaztatik: vérszegénység, idegbántalmaknál, emésztési zavaroknál, valamint női bajok és a húgy-ivarszervezet több krónikus bántalmainál.

Mint üdítő-ital tiszta, kellemes ízű pezsgő-borviz, tisztán vagy bor és szörpökkel vegyítve páratlanul áll!

BUDAPESTI FŐRAKTAROS:

RAJCS ZOLTÁN, Kerepesi-ut 29 és 51,

valamint az ország jelentékenyebb városaiban szervezett lerakatokban jutányos, szabott áron kapható.

A borszéki ásványvizek egyedárusítási fővállalata:

LÁZÁR és VERZÁR Brassón.

➔ *Legjobb üdítő ital.* ➔

Mikor lesz vége...

*Hiába kergetem a vágyakat;
Hiába zárom el szívem;
Még sincs közöttünk itt az ég alatt,
Forróbban érző senkisémm...*
*Hiába üzöm el reményimet,
Még is csak vissza-vissza térnek,
S szívtől esdekelnek új hitet
Megtépett árváim, szegények...*

*Oh bár születtem volna vágytalan;
Születtem volna szív nélkül...*
*Hiszen a boldogság csak abba van,
Ha számitásunk teljesül...*
*E sors tán engem erre megtanít,
Én hozzám is lesz oly kegyes még,
S akkor, — mi engem így hínárba vitt, —
Kitépem a szívem szerelmét...*

*De jaj! ezt megtulni nem fogom,
Nem lesz reá időm nekem...*
*Ujat emelni gyöngé romokon,
Nem volt szerencsés senkisémm
Beteg vagyok, nincs hátra sok napom,
Kinzó, komor enyészet vádol;
Lelkem tusája ül az arczomon,
Pedig nem félek a haláltól...*

*Csak bánt az éj sötétje szüntelen,
Mikor lesz vége-vége már...*
*Hosszúra nyújtod édes Istenem,
Az idő messze-messze jár...*
*Nem izzék többé, ti se féljétek
Remények, álmok, büszke vágyak, —
Csak egyet kérdek folyton tőletek
Mikor lesz vége éjszakámnak?...*

Fadgyas Kálmán.

Szivek tavasza.

— Rajz. —

Irta: **Weszeley Ödön.**

Hétfőn tizenegy óratájt lehetett, mikor Váró Endre joghallgató a Kecskeméti-utcán az Egyetem-tér felé haladt. Hetykén nézett szét a járó kelőkön, vizsgálva a női lábacs-kák különféle formáit, s széptani tanulmányokat téve az arra menő hölgyek arczvonásain. Fialat emberek szokott studiuma ez az utcán.

E közben már közel ért az Egyetem-térhez. A széptani tanulmányok tárgyai kezdtek fogyni. Egy pár szál uri ember, közbe-közbe egy-egy mesterlegény, iskolás gyerek, no — meg néhány tisztos agg matróna haladt el mellette. Épen nem alkalmasak arra, hogy Váró Endre joghallgató esztetikai ismereteit gyarapítsák. Már boszankodni kezdett, hogy ma épen semmi szépet sem láthat, mikor egyszerre kedves jelenség vonta magára figyelmét. Csinos 16—17 éves leányka közeledett feléje. Abba a genrebe tartozott, a kiket ő bakfiseknek vagy libácskáknak szokott nevezni. Könnyű léptekkel haladt, egyik kezében fekete bőrbe csomagolva könyveket vitt, másikban napernyőjét tartotta.

Váró Endre a szokott módon kezdte vizsgálni. A leányka úgy látszik észrevette s lesütött szemekkel haladt el mellette.

Váró Endre megállt és utána nézett.

— Csinos, nagyon csinos! mondja magában.

S aztán egy perczig gondolkozott, vajjon ne menjen-e utána?

— Eh mit! szolt félig hangosan. — Hagyjuk! Az Egyetem-tér felé tartott. Hanem azért nem álhatta meg, hogy még egyszer utána ne nézzen.

— Valóban nagyon érdekes leány. Azt hiszem még bele is tudnék szeretni. — S elmosolyodott. Az jutott eszébe, hogy hiszen ő már milyen sokszor volt szerelmes — egy hétre.

És ekkor érdekes tényállást konstatált. Már meghaladta a huszadik évet s még nem is volt igazán szerelmes. De annál több leányról hitte, hogy szereti. Ott van mindjárt Mariska, Ah ő! ő volt a „tündér álom” mint Petőfi mondja; — ez első szerelem! Ideális, plátói gyermekszerelem volt az, s még most is olyan jól eső meleget érez szívében, ha visszagondol rája. De Mariska — mint az első szerelmeknél rendszerint történni szokott — bizony nem viszonozta érzelmeit s így csakhamar kiábrándult. Az első szerelem után következett a többi. Mariska után Jankát szerette, titkos epedéssel. Janka után Saroltát, kihez még verseket is irt „szerelme jeléül.” Ez is elmult. Következtek: Gizella, Izabella, Etelka, Viktória, no és — hogy a kalendárium nőneveit el ne kellessen sorolni — tegyük hozzá: stb. Hanem most maga is elősmeri, hogy ez mind csak olyan ábránd volt. Ha valaki tetszet neki, rá disputálta szívére, hogy szereti.

Ilyetén elmélkedések között fölért az egyetemre s végig hallgatott egy órai fejtegetést az észjogról. Hallgatni ugyan hallgatta, de még se hallott belőle semmit. Mindig csak annak a kedves lánynak a képe lebegett eléje. Láttá pirulva, szemlesütve elhaladni, egyik kezében bőrbe takart könyvek, másikban napernyő. Elhaladt, s azután megint elhaladt, s mikor eltűnt, megint csak újból elvonult lelki szemei előtt. S ő mindannyiszor ismételtette magában: csinos, nagyon csinos!...

Másnap, kedden 11 óra tájt Váró Endre joghallgató végig ment a Kecskeméti-utcán. Lehet, hogy csupán véletlenségből ment arra. És mikor már közelért az Egyetem-térhez, a tegnapi csinos, szőke kis leányt látta közeledni. Egyik kezében könyvek, másikban napernyő. Tekintetük találkozott, de a kis leány hamar lesütötte szemét s fülíg pirult, mikor mellette elhaladt. Endre meg nem állhata, hogy utána ne nézzen.

— Hm! Ilyen szép leányt régen nem láttam mondotta magában.

Szerdán ez a jelenet ismétlődött. Csak hogy ekkor Endre már úgy találta, hogy ilyen leányt még soha sem látott.

Csütörtökön már azt is tudta, hogy Kismezei Margitnak hívják és a Stáció-utcában 19. szám alatt lakik

Pénteken egy unokanővérénél volt látogatáson. Az asztalon egy füzetet pillant meg, a vignetten Kismezei Margit nevéve. Meglepetten kiáltott föl. Unokatestvére kérdőleg tekintett rá, ő pedig e kérdő tekintetre kérdéssel felelt:

— Miért? Ismered tán Kismezei Margitot.
— Igen... azaz, hogy nem.

S Endre szórakozottan lapozgatta a Kismezei Margit iskolai füzetét.

Igen... nem... ebből nem sokat értek, szolt unokanővére. Beszélj világosabban.

— Hát ismerem is, meg nem is. Ismerem, a mennyiben többször láttam. De beszélni, még nem beszéltem vele.

— Ahá! tudom már hányadán vagyunk. Titkos imádója vagy, ugy-e? Szerelmes vagy belé, no — ne tagadd! — faggatta a pajkos unokanővér.

Endre mentegette magát, úgy, a hogy tudta, de az mit sem használt. Hamis unokanővére átlátott a szitán. Elmondta Endrének hogy Margit vele jár a képezdébe, s igen jó barátja, ha Endre akarja, hát majd „összehozza” őket. Rendez majd otthon valami kis ozsonnát, meghívja egy néhány ismerős fiatal embert, a többi közt Endrét is. Ha tehát Endrének nincs kifogása, jövő szerdán lesz ez az ozsonna, szerdán délután ugy sincs előadás a képezdében.

Endre mindenre ezt mondta:

— Nem bánom!

Mikor elment, pajkos kis unokanővére azzal bucsuzott el tőle.

— Tehát szerdán elvárlak!

Váró Endre pedig nagyon furesán érezte magát. Nem is tudta álmodik-e. Bele telt egy negyedóra, mire gondolatait kissé rendezhette. Unokanővére annyit beszélt össze-vissza, hogy egészen elzavarta a fejét.

De mikor kissé higgadtan kezdett gondolkodni, átlátta, hogy ő bizony oktanul cselekedett. Unokanővére majd kifecsegi beszélgetésüket s mindenki azt fogja hinni, hogy ő szerelmes abba a kis bakfisbe. Pedig csak tetszett neki, érdeklődött iránta: annyi az egész. És elhatározta, hogy arra az ozsonnára nem fog elmenni.

Szombaton délelőtt megint találkozott Kismezei Margittal. És egész nap azon töprengött, hogy elmenjen-e ama bizonyos ozsonnára vagy ne. Végre is azt határozta, hogy elmegy. Igen, elmegy. Hiszen, mi van azon. Kurizálni is fog neki, kissé elbolondítja a libácska fejét. Hanem azért mint igazi gavallér a többi se fogja elhanyagolni. Majd csapja a szelet azoknak is.

Eljött a szerda, Endre, mikor végig ment 11 óra után a Kecskeméti-utcán, el volt tőkélve, hogy nem megy el arra a bizonyos ozsonnára. De mikor Margittal találkozott, kissé megingott elhatározásában. Az a különös pillantás, a mit Margit reá vetett, mintegy azt mondta neki: ma elvárlak! Hanem ő mégerősítette a szívét s újra elhatározta, hogy nem megy el.

És csakugyan nem ment el.

Másnap mikor találkozott Margittal, ez félrefordította fejét s észrevehetően mutatta, hogy neheztel. Délután aztán elment unokanővérehez, hogy elmaradását kimentse.

No hiszen! Volt mit hallgatnia! Semmiféle mentség nem „acceptáltatott”, mint a jogász-stil kifejezné. Erre az eljárásra nincs mentség! — mondta az unokanővére. — Már előre telebeszéltem az egész társaság fejét hogy unokabátyám minő kedves, kellemes és szellemes fiatal ember, — hiába

mosolyogsz, ez úgy sem igaz, csak azért mondtam, hogy utadat egyenesem — s mindenki csak őt várja, valahányszor az ajtó nyílik, azt hiszik: jön! s ki nem jön az az én kedves, kellemes és szellemes Endre bátyám! Szép, nagyon szép!

És aztán se vége, se hossza nem volt a mosdatásnak.

Endre pedig kezdette sajnálni, hogy elmaradt. De ilyenek a szerelmesek; ha valaki összeakarja őket boronálni, kerülük egymást.

Este buson feküdt le és soká nem tudott aludni. Egyik gondolat a másikat kergette agyában s hiába igyekezett arról gondolkodni, hogy holnap milyen jól fog mulatni barátaival, mindig csak visszatért gondolata Margithoz. Majd úgy tűnt fel, mintha kedves szöke fejét látná, piros orozával, lesütött szemekkel, majd meg kezecskéit látta: egyikben bőrbe takart könyvek, másokban fekete, fodros napernyő majd ismét irkáját látta s a vignettán újra meg újra elolvasta: Kismezei Margit, s a t betű után egy kedves kacskaringót.

És még soká gondolkozott róla, míg végre bevallotta önmagának, hogy Margitot szíve mélyéből szereti.

Kismezei Margit pedig bizonyára puha váncosok közt álmodott édes álmokat, oh ezek, ezek az igazi tündérálmok.

Az Endre nyugtalan gondolatai, a Margit álmai mind azt jelentették: itt a tavasz, itt a szívek tavasza!

Másnap aztán, mikor találkoztak, szívélyes pillantással üdvözölték egymást s mindegyikük mintegy azt mondta: rólad álmodtam!

Azt, hogy ők mindennap találkozzanak s egy nyájas pillantást váltsanak már annyira megszokták, hogy szinte természetesnek találták, ismerősöknek tekintették egymást. Igen, ők rég ismerték egymást, csak a világ előtt, a társadalmi szabályok szerint nem voltak még ismerősök. De nem sokára ez is megjött.

A „Pestmegyei Társaskör“ egy estélyén volt Váró Endre. Az egyik rendező egyszerre karon fogja.

— Gyere, hadd mutassalak be egy szép leánynak. Endre nem szabadkozott.

Áthatolva egy csoporton Margitot pillantja meg. A rendező egyenesen odavezeti.

— Engedelmevel van szerencsém bemutatni barátomat Váró Endre joghallgató urat.

— Ah! igen örülök! rebegette Margit kissé elpirulva.

A rendező ott hagyta őket és továsietett.

Endre meglepetésében egy szót is alig tudott szólni.

Végre, mikor kissé visszanyerte hidegvérét, megszólalt.

— Szabad kérem az első négyesre?

Kecses főhajtás volt a felelet.

Endre reszketett, mikor karját följárlotta. Érezte, hogy ez a leány uralkodik fölöttes.

Ő, ki ezelőtt oly gyakorlottsággal tudott udvarolni, most semmiképp sem birt hosszabb társalgást indítani.

Hanem lassan-lassan mégis belemelegedett.

Margit bemutatta őt mamájának is. ki igen kedves és jóságos asszony volt. Endrének még azt is megengedte, hogy őket hazakisérje.

És mikor elváltak, megígérték, hogy ezentul többször is eljönnek majd a „Pestmegyei Társaskör“ estélyeire, hiszen Pista Margit unokabátyja, aki a kör választmányi tagja, úgy is eleget hívja őket.

Endre, mint a társaskör tagja s a Pista gyerek per tu barátja ezentul szorgalmasan látogatta az estélyeket, s lassankint járatos lett a Kismezei-házhoz! . . .

Azóta négy év múlt el.

Hideg téli este van. A Kismezeik barátságos, meleg szobájában az asztal körül a mama, Margit és — Váró Endre ülnek beszélgetve s terveket szöve a jövőről. Mert Endre már diplomás ügyvéd, doktor juris, törvényszéki segéd-ügyész, és — ami a legfőbb érdeme — Margit jegyese.

A tejuvegű lámpa olyan kellemes, olyan bizalmas fényt derít az arczokra. Az asztalon theás kanna és esészek füstölögnek a jó illatu forró italtól. A mama fölkel s egy pillanatra kimegy, hogy a cséléddel rendelkezék. Endre fölhasználva a pillanatot, karját a Margit dereka köré fűzve, s szelílen magához vonva megcsókolja édes ajkait. . . .

A szél megzörgeti az ablakot és suttogva mondja: még nem szabad.

Odakint tél van, zuzmarás tél, de bent itt a tavasz, a tavasz! . . . . .

A labda.

Irta: Gozdu Elek.

A kicsi bársonyos „bolond lyukban“ ültek mind a ketten. Odakint az árnyékos kert felett ragyogóan delett a nap, odakint az illatos szobában derengő félhomály borította el őket.

Carmen harmincz éves volt és nagyon szerette már a félhomályt, Pál alig tizenhatsz és nagyon szerette még a napot. Szép volt mind a kettő. Az egyik már régén tudta, a másik még nem tudta. Carmen mesét ígért Pálnak; megrezegette rózsás arcát és becsalta a kicsi bársonyos szobába.

A fiu hófehér, sima bőre vérvörösre változott amint Carmen forró kezével megcírogatta ártatlan arcát. Nagy kék szeméit zavarban, szemérmesen lesütötte mikor Carmen, ifju erőtel duzzadó ruganyos karját gyöngéden megfogta és bevezette a kicsi bársonyos szobába, melyet férje a rövidlátó tábornok ur „bolond lyuknak“ nevezett el, a megszínű alacsony peluche tron-fauteuile miatt, a japáni selyem függönyök miatt, melyeken tarka színekben szerelmes madarak, napernyős, legyezős chinai figurák pompáztak.

Az ajtókat nehéz megszínű bársony függönyök helyettesítették, a sötétes alkovenszerű fülkében állott egy tarka perzsi szőnyeggel le erítve, az alacsony ottomán. A falakon különböző keleti fegyverek, francia sisakok, velencei

mellvérték között hamis kis miniature képek nevettek; a sarkokban száraz indiai nádsárgult, pávatollak ragyogtak, egy kis bronz fedelű asztalkán pedig egy ember koponyája vigyorgott épen szemben az édes álmra hívó ottománnal.

Ez a „bolond-lyuk“ volt Carmen meghittje.

Ide menekült az unalom elől; itt égett, itt hült a vére.

A peluche tron-fauteuilen szokott ülni a kis Carmen mint valami tündér királyné és onnan szokta hallgatni a rózsaszínű káplány sohajtásait, a kit ritka kegyetlenséggel a piczi zsámolyra ültet mindig, hogy parányi lábacskaival megzavarja a fiatal pap szentéletű nyugodalmát.

A katonák és a kipróbált uracsok udvarlása már untatja. Mindegyik egyformán sohajt, egyformán nyögi, egyforma fogásokkal akar hódítani. Előre tudja, hogy az első kézszerítés után mi következik. Az egész udvarlás egy számtani problémának a megfejtéséhez hasonlít, a melynek minden fejlődési fokozatát már jól ismerjük, de azért végig kell csinálnunk, hogy az eredményt megkapjuk. Nagyon unalmas!

A rózsaszínű káplány érdekes ugyan, de még nagyon ostoba. A tulságos ostobaság épen olyan unalmas mint a raffinement, mert nincsen olyan háló, a melyből Carmen ki ne tudna bujni ha akarna. A káplány már nagyon unalmas, mert mindig olyan szemeket vág, mintha imádkoznék. Már megunt a kinzást, mert a rózsaszínű káplánynak a martirság iránt kétségtelen hajlamai vannak és a valóban ajtatos ember Carmen előtt neveltséges. Nem tud rá nézni a nélkül, hogy ne nevetne.

Mennyire Más Pál!

Pál nagyon szép, ártatlan, fehérképű fiu volt. Izmos karját, csontjait, mikor a kertben tornázott gyönyör volt nézni. Kipirult arcája majd hogy fel nem csattant a duzzadó vérvörös egészség miatt és megzavarta Carmen álmait.

Nem volt nyugta sem éjjel, sem nappal. Éjjel, mikor duzzadó selymes párnai, közé feküdt, nem szálta meg az álm, és hallotta, tisztán megolvasta a kis fekete márványba foglalt ezüst karu óra minden ketyenését, minden verését. Lerugta magáról a könnyü paplant, és órákig forgolódott széles ágyában. Csak reggel felé, mikor a nyitott ablakon hűs hajnali levegő áradt be, és körüllehelte apró kis lábait, forró mellét, nyakát, hajlós gombolyú karjait, jött rá az álm, és lecsukta fekete égő szép szeméit.

És ennek mind Pál volt az oka!

Nappal elbujt a bársonyos „bolond lyukba“ és igéző kék pongyolájában meghuzta magát a széles ottománon. De itt nem volt maradása. Nyugtalan kis fejcskéjét eldugja az ottomán sarkába és mindig csak a piros képű izmos ártatlan Pálra gondolt. Így nem volt nyugta; felhuzta lábait az otto-

mánra és ott guggolt egész délután. Elaludt egy keveset, de álma nyugtalan volt, nyögésekkel, nyújtózással, kipirult arczákkal ébredt fel az édes álomból — és haragudott, hogy föl-ébredt.

— És ennek mind Pál volt az oka?

Mit kell tenni? Mi lesz ebből? Egy álmatlan éj, egy átszenvedett délután végre megadta neki a tanácsot, különben meghalt volna szegény Carmen.

Szegény Pali szinte remegett, mikor Carmen megfogta ruganyos karját és gyöngéd huzavonával bevezette a bársonyos „bolondlyukba!” Elpirult mikor Carmen leült az alacsony, széles ottomanra, és görcsösen megszorítva kezét, leültette lábaihoz az alacsony zsámolyra, Alig mert felpillantani, mert Carmen lázban égő szemeiből, valami csodás eddig soha sem érzett áramlat sugárzott feléje, a mely arczába kergette a vért, megreszkedtette ifjú idegeit.

Carmen hozzáhajolt, és Pál érezte bársonyos arcán forró leheletét. Nagy kék szemeit zavarral és kéréleg emelte Carmenre, a ki úgy nézett ki, mint a kék Iris lepe, mikor égető napsugár özönben kiterjesztett szárnyakkal várja szerelmes párját.

— A mesét! — lihegte Pál és le-sütötte nagy kék szemeit. Bársonyos arczája nagyon égett, lehellete nagyon forró volt.

Carmen amint a fiu lehellete gömbölyü karját érinté, összeborzadt az üde, friss varázs hatalma alatt. Gyöngéden arcához nyomta karját, és Pál kigyuladt arcánál érezte a sima forró húst.

Carmen gyönyörködött néhány percig a rózsás arcú fiu szépségében, aztán remegő ajakkal, suttogó édes hangon beszélni kezdett:

— Nézen reám Pali!

Pál nem mert felnézni, és reszketeg hangon sugta:

— A mesét! A mesét!

Carmen vékony ujjával elkezdte Pál göndör szöke haját bodrozni, homlokát, arcát czirogatni. Selyem köntöse érinti arcát és a szegény fiu érezte azt az édes ismeretlen bódító illatot, a mely a ruhából áramlott. Zavarban, félig részegen sütötte le fejét és látta azokat az apró lábakat, a melyek kivágo't

csokros czipőkbe szorítva, egymásra rakva az alacsony zsámoly szélén pihentek.

— Adja ide a fejét Pali!

— A mesét, a mesét! lihegte Pali és izmos keze reszketett amint Carmen gyöngéden megszorította.

— A mesét? — sugta Carmen közelebb húzódva Pálhoz. — Jó, elmondom!

Carmen mind a két kezét rátette Pál vállaira és merően a fiu szeme közé nézve elkezdte:

— Volt egyszer egy piros virág, és volt egyszer egy szép pillangó, ragyogó szárnyain érintetlen minden porszemcske. A virág vágyott édes szerelemre és mikor meglátta a színes pillangót — elvesztette az eszét, nem volt nyugta sem éjjel sem nappal.

Nem volt nyugta sem éjjel sem nappal! A pillangó még nem szeretett soha, soha egy virágot sem és első szerelmére a piros virág vágyott. A tarka pillangó elillant mellette, pedig a sovár vágy majd megölte a szegény piros virág szerelmes lelkét. Igen Pali! No Pali!

— Labdázni Pali! Hol vagy Pali! — csengett fel az árnyas kertből egy gyermek leány üde hangja.

Pál felugrott a zsámolyról és szinte botorkásra rohant a bársony függönyös ajtó felé.

— Hová Pali — maradjon Pali! No Pali!

— Irénkét csak nem hagyhatom! Hallja, labdázni kell! Nyissa ki! Irénke hív!

— Maradjon Pali! — csenget szomorú csüggedt hangon Carmen.

— Labdázni kell Irénke akarja!

— Hol vagy Pali! Elbujtál? Ejnye Pali! — hangzott fel ismét a kertből Irénke türelmellen kedves hangja.

Pál odarohant az ablakhoz, ügyetlenül félre tolt a japáni selyem függönyöket, kihuzta a zöld redőnyöket és örömből ragyogó arczal kiabált:

— Megyek! Várj megyek!

A „bolondlyukba” beragyogott a fényes világosság, egy nyaláb napsugár odavágott az alkovenszerű fülkébe, a hol Carmen kipirult arczal reszkető ajakkal mondta:

— Pali az istenért! Pali; Maradjon! Pali nem hallotta Carmen csüggedt hangját; reszketve minden tagjában, halványan rohant le a kertbe, a hol a kis Irén egy nagy labdával kezében elébe állott, is kinyújtva veres, hegyes kis nyelvecskáját daczosan mondta:

— Még keresteti magát a drága ur!

— Haragszik? — dadogta Pál zavartan. Hiszen azonnal jöttem! Ugy-e nem haragszik?

— Ha még egyszer elbujt, nem játszom magával többet érti! érti, soha! szólt élénken Irén, és a nagy labdával megdobta Palit. — No! — folytatta csintalan mosolylyal. Hát kezdjük! Itt a labda!

Carmen a „bolondlyukban” maradt, leborult a széles ottomanra és elfojtva zokogását, suttogta:

— Már szeret! Késő!

Irodalom és művészet.

Tolnay Lajos jeles regényírónk tollából jövő számunkban fogjuk megkezdeni „A sikkasztó felesége című regényt, melyben egy vendéglős köré csoportosulnak az események számai.

E kitűnő regényt a jeles író a „Vendéglátók Lapja” számára írta. Felhívjuk már most olvasóink figyelmét rá.

Uj szépirodalmi folyóirat indul meg ez évben még, karácsonykor. A vállalat előkelő egyéniségek kezében van, s céljuk a külföldről nagy számban beözönlő képes folyóiratok kiszorítása.

A „Vendéglátók Lapja” karácsonyra meglepetést készít az előfizetők számára. Nem akarjuk ma még nyilvánosságra hozni, a meglepetés tárgyát, mert akkor már nem menne meglepetés számba.

A vendéglősök szakirodalmával, úgy a helybeli, mint a külföldi termékekkel, rendszeresen foglalkozni fogunk e rovatunkban s kérjük az érdekelteket, hogy az e tárgyba vágó dolgokat ezen rovatban keressék.

A rovatvezető postája.

Szatmár P. K. Örülünk, hogy helyesli lapunk irányát és hogy szükségesnek tartja az irodalommal való foglalkozást is. Üdvözlét.

Kolozsvár M. J. Közleményét alkalomadtán felhasználjuk.

Endrey B. urnak Budapest. Szívesen vesszük, ha bárki is felkeres közleménnyel bennünket, lapunk nyitva áll mindenki számára.

G. K. urnonek Az elbeszélés jönni fog legközelebb közöljük.

Dr. W. Ö. urnak Sajnálattal vettük tudomásul, hogy beteg. Reméljük azonban, hogy nemsokára felépül. Számítunk munkásságára. Jobbulást kívánunk.

Petrovics György

női- és férfi

DIYATCZIKKEK ÁRUHÁZA

BUDAPEST

Koroposi-út és József-körút sarkán.

A legjobb Magyar Cognac

KENYERESKÁROLY (BRASSÓ)
gyártmánya.

Főraktár: RAJCS ZOLTÁN-nál

BUDAPEST

➤ VII. kerület, Kerepesi-út 29. és 51. szám alatt. ↪

Minden üvegen a hatósági bizonyítvány látható, mely valódiságát igazolja.

(Nagy választék finom gyümölcsből készült likőrökben)

SEIFERT HENRIK ÉS FIAI

CSÁSZ. ÉS KIR. UDVARI

BUDAPEST,

tekeasztalgyárosok.

VII. kerület, Dob-utcza 90. szám.

Persa csász. és szerb

kir. udvari szállítók.

Specialistás, stilszerű és diszes

KÁVÉHÁZI BERENDEZÉSEKBEN.

=== Európa első és legnagyobb tekeasztal gyára. ===

Igen tisztelt vevőinket tisztelettel meghívjuk gyárunknak, mint látványosságnak megtekintésére és ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat, mint új és használt tekeasztalainkat, valamint elismert és szabadalmazott kitűnő kettős-tekeasztalainkat minden hozzátartozóival, épügy sakk-, domino-, tivoli-készleteinket és ujság-tartóinkat.

Teljes kávéházi berendezések a legdivatosabb és legizlésesebb kivitelben eszközöltetnek.

HÜTTL TIVADAR

porcellán-nagykereskedő, császári és királyi udvari szállító

BUDAPEST, Dorottya-utcza 14. szám.

☛ Minden kiállításon kitüntetve. ☚

Ajánlja legdusabban felszerelt raktárát kávéházi, vendéglői és szállodai cikkekben úgy forma mint mintára nézve mindég a legujabbat nyújt.

=== Kivánatra szívesen szolgál mintákkal. ===